

# Světová válka.

## Němci v Ruském Polsku v offensivě.

Zdá se, že zprávy o zdrcující porážce Němců v Ruském Polsku, odkud ruské armády je zatlačily na jih vlastní půdy, byly trochu předčasně. Němci sice ustoupili skoro od samých bran Varšavy, avšak patrně dostalo se jim mohutné posily, neboť zahájili znovu offensivu a Rusové donuceni ustoupili mezi řeky Vartou a Vislou, kde byli zprvu zle tísněni a byli v nevýhodě tím, že na této úzké frontě nemohli úspěšně použít svých obrovských armád.

V pátek doznáno bylo z Petrohradu, že Rusové ustupují v Polsku, a Cařhrad oznamuje, že Turci postupují také na Kavkaze. — Hlavní armádní stan ruský sděluje, že dvě velké bitvy rozpoutaly se na východním bojišti, jedna na frontě mezi Čenstochovou a Krakovem, druhá na linii mezi Vartou a Vislou. Ruští vojenská znalci nepřikládají však veliký význam výsledku bitvy na této poslednější frontě. Všeobecným porovnáním zpráv docházejících do Petrohradu z rozličných pramenů vzniká dojem, že německý příval podél Visly byl alespoň dočasně zastaven, kdežto stejný osud připraven byl ruskému vpádu do Východního Pruska u Angerburgu, kdež německé posily, opevněné hlavní zásekami z ostatně ho dráta, jsou nadmíru silné. Nic méně toto zastavení ruské offensivy nemělo vlivu na postup Rusů dále na jih, kdežto ruských zpráv Krakov obléhan jest se tří stran, a jediná komunikační linie, železná dráha, zbývá mu otevřena. Němci snaží se zjevně vehnat klín směrem k Varšavě. Jsou nyní asi šest mil od Lodze a dvanalet mil od Lowicze. Zdáli tento manévra má za účel znenápkou tlak na Rakušany, či je-li to nový pokus, zmocnit se Varšavy k přezimování a odčinění morálního vlivu dřívějšího fiaska vpádu do Polska, nedá se dosud s určitostí říci. Petrohradští vojenská kritikové jsou toho názoru, že tímto manévrem ocitají se Němci v pozici nadmíru nebezpečné. Vystavují se riziku, že budou odříznuti každým okamžikem nesmírnými armádami ruskými na severu i na jihu, kdežto jejich naděje na dobytí Varšavy jsou nadmíru chatrné, ježto město jest dobře opevněno a silně hájeno.

Následující oficiální oznámení vydáno bylo v Petrohradě v pátek večer: "Německý výpad zdá se býtí namířen k pokusu, prolomit naši frontu mezi Vislou a Vartou. Naše offensiva dne 19. listopadu měla částečný úspěch. — Na severozápad od Lodze zmocnili jsme se batterie těžkých děl a několik set zajatců. Tvrdošíjná bitva na frontě Čenstochova-Krakov rozvinuje se normálně. Dne 17. a 18. listopadu zajali jsme 3,000 Rakušany. V Haliči obsadili jsme Wisniew, Gorlice, Duklu a Užok." Z Berlína se oznamuje, že "Rusům bylo dovoleno" dobytí neobsazené tvrze (?) v distriktu na východ od Mazurských jezer, ve Východním Prusku. Berlín tvrdí, že tvrz vyobražena byla pouze zastaralými děly.

V Berlíně ústup Rusů slaven byl jako veliké vítězství gen. Hindenburga a celé město bylo vzrušeno a konány vlastenecké demonstrace. Depesče z Kodaně sděluje, že ruské ztráty byly kolem 50,000 mužů.

Jeden ruský štábní důstojník, jenž projel Haagem, vyslovil se o příchodu úspěchu Němců následovně: "Ruská armáda v ruském Polsku měla třikrát tolik jízdy, jako Němci. Tato jízda stihala ustupující Němce, a když se Němci náhle zastavili k odporu, ruská jízda roztrátila se na kusy, jako tažní ptáci, když ve svém rychlém letu narazí na skálu.

Mesitím hlavní síla ruského vojska, 1,000,000 mužů, jehož hlavním účelem jest porazit rozhodně Rakušany, postupuje neobtěžována, aby napadla Krakov, zatěžavši malý oddíl, aby obléhl Přemyšl.

Rusové, pravil tento důstojník, nemají v úmyslu pokusit se o přechod Karpat, nýbrž sledujíce řeku Odru, podniknou hlavní útok na Německo od Opolí, Vratislavy a Hlohova."

V pondělí z generálního štábu ruského vydána byla následující úřední zpráva:

"Boje mezi řekami Vartou a Vislou pokračují s velikou tvrdostí. My docílili jsme něco částečných úspěchů. Boje na frontě mezi Čenstochovou a Krakovem, neměly za následek žádných velikých změn. My vzali jsme 20,000 zajatců a něco strojových děl. V Haliči Rakušané vyklidili Novy-Sandez pod tlakem našeho vojska."

Rusové dostali posilu. V pondělí odpoledne vydána byla v Berlíně následující úřední zpráva:

"Ve Východním Prusku situace zůstává nezměněna. V Polsku objevení se ruské posily zdržuje rozhodnutí bitvy. V oblasti východně od Čenstochové a severovýchodně od Krakova rakousko-německá offensiva byla udržována."

V dřívější zprávě generálního štábu praví, že považuje situaci včera za příznivou.

## Rakouská úřední zpráva.

Rakouské vele vyslanectví ve Washingtoně obdrželo v pondělí zprávu od zahraničního ministerstva ve Vídni, v které se praví:

"Rakouské vojsko v Ruském Polsku zajalo 15,000 Rusů. V Srbsku naše offensiva pokračuje přes silný odpor opevněných posil nepřítel a nesmírné obtíže půdy následkem špatného počasí. 2,440 Srbů bylo zajato. Celkem od 5. listopadu vzali jsme 13,000 zajatců." Na bojišti v Srbsku napadlo tři stopy sněhu.

## Rusové dobyli město Gumbinen.

Petrohradský dopisovatel londýnského "Telegraphu" oznamuje, že dobyli města Gumbinen ve Východním Prusku Rusy. Praví: "Ačkoli úřední depesče sdělují jenom o menších srážkách ve Východním Prusku, depesče od dopisovatele s armádou, v polí podává zprávu o dobytí města Gumbinen Rusy, po pětidenní bitvě, v které kozáci nejvíce se vyznamenali, neboť přes smrtonosnou palbu zmocnili se nepřátelských baterií.

Německí obhájci odepřeli vytknutí ruského bodáckého útoku a Rusové vešli v triumf do města, které našli zcela zničené palbou děl a opuštěné obyvatelstvem."

Gumbinen jest šestadesát mil na jiho-východ od Králova a má lidnatost asi 15,000. Jest to do velké míry moderní město a jest tam několik krásných pomníků.

## Bitva na Černém Moři.

O bitvě na Černém Moři vydal ruský štáb admirality následující zprávu:

Dne 18. listopadu shlédlo loďstvo příslušející k ruské černo-mořské eskadře na zpáteční cestě od Sevastopole se nalezající oddíl tureckého loďstva sestávající z křižníků "Goeben" a "Dreslau." Ruské loďstvo ihned seřadilo se v bitvění linii a zahájilo na nepřítel palbu na vzdálenost asi 8,000 metrů. První salvou vypálenou z 12-palcových děl vlajkové lodi "Admirál Evstavy" byl zasažen křižník "Goeben," na němž udal se vzhůru a vzniknul požár. Přikladu vlajkové lodi následovali pak i ostatní válečné ruské lodi a všechny osvědčily se znamenitě.

Událo se pak ještě několik dalších výbuchů na palubě lodi "Goeben," která zahájila palbu ze svých těžkých děl, výhradně na

naši vlajkovou loď řízenou. Boj trval pouze 40 minut, načež "Goeben" ustoupil a záhy zmizel v mlhách, využívaje při útěku veliké své rychlosti.

Křižník "Dreslau" se boje neúčastnil, nýbrž držel se ve značné vzdálenosti na obzoru. Škola způsobená na palubě lodi "Admirál Evstavy" jest nepatrná. Ruské ztráty jsou: čtyři důstojníci a 20 mužů mrtvých, jeden důstojník a 19 mužů těžce zraněných a 15 lehce raněných.

## 40,000 Rakušany ve společném hrobě.

Z Haliče došel do Amsterodamu dopis od polského kněze, jenž sděluje, že 40,000 Rakušany bylo pohřbeno za jediný den v hrobě 6 1/2 stopy širokém a přes čtyři míle dlouhém. Mrtvoly ukládány jedna vedle druhé a ve třech vrstvách na sobě. Téžto 40,000 mužů padlo v bitvě, jež trvala pouze několik hodin.

## Sedm milionů mužů v boji.

V socialistickém hlavním stanově v Kodani, který jest v úzkém styku se socialisty v Berlíně, se praví, že 7,000,000 mužů podílí se na bitvách na ruskonoěmeckých hranicích, a sice 3,000,000 na rakousko-německé straně a 4,000,000 Rusů.

## Revoluční hnutí v Rusku.

V Petrohradě oznámeno bylo v neděli, že policie objevila nové revoluční spiknutí, do něhož i někteří členové dumy jsou zapleteni. Několik zatčených bylo provedeno. V úředním oznámení praví se mezi jiným: "Dne 17. listopadu policie obdržela důvěrné sdělení, že se má být konána v jednom domě ve Viborgu, osm mil od Petrohradu. Oddělení policie se tam dostavilo a našlo jedenáct osob, mezi nimiž byli následující členové dumy: Petrovsky, Badajevy, Murmoy, Samoilov a Čagov. Ježto nebylo pochybnosti o protivládání těchto konferece, členové sežili byli zatčeni po prohlídce, kromě členů dumy, kteří byli propuštěni. Později však, po skončení vyšetřování, vydány byly zatykače na všechny účastníky konferece."

## Srbové popírají veliké rakouské úspěchy.

Následující srbská úřední zpráva obdržena byla v pondělí Havasovou tiskovou agenturou z Niše:

"Naše vojsko obdrželo rozkazy ustoupiti ze strategických důvodů na posice, které nyní zaujímá. Ústup proveden byl v nejlepší podobě dle plánů předem vypracovaných. Nebylo během tohoto hnutí žádné velké bitvy mezi naším vojskem a Rakušany, avšak bylo několik tuhých srážek, zejména blízko Papanice, Kuratšiny, Micharu, Ževravovae, Smedereva, Bairy, Baehrutu a Sublinu. Ve všech těchto srážkách Rakušané byli odrazeni s velikými ztrátami. V žádném případě, kromě na silnici jižně od Gučeva, naše posice nebyly vzaty útokem, jak Rakušané tvrdí. Rakušané zaujali naše posice, když jsme je vyklidili a často vzalo jim to hodně času zmocnit se i těchto opuštěných posil.

"Do Valžova, na příklad, jejich přední hlídky vešly až za osmačtyřicet hodin po úplném vyklizení města. To jest, proč Rakušané v žádném případě nemohli se zmocnit mnoho válečného materiálu.

"V našem vojsku převládá nejlepší kázeň a nadšení. My máme přesvědčující důkazy o nesmírných ztrátách utrpených Rakušany v posledních bojích. Dne 8. listopadu nepřítel zanechal tisíc

mrtvých na bojišti blízko Šabace. Dne 9. listopadu více než 2,500 bylo jich pobito a mnoho zajato blízko Smedereva. Dne 14. listopadu rakouská armáda měla 10,000 mužů zabitých neb zraněných blízko Koblina. My až dosud ukořistili jsme 70 děl, 40 rychlopalných ručnic a vzali jsme 10,000 zajatců.

"Bombardování Bělehradu pokračuje. Jako minule, Rakušané bombardují město a nikoli pevnost. Někteří ani lidumilných a vzdělavacích ústavů, jako nemocnice, kostelů, škol, knihoven, atd."

## Srbsko nalézá se v kruté tísní.

Zvláštní vyslanec srbský Cemović přijel do Petrohradu, aby žádal Rusko o pomoc pro svoji zemi, jejíž armáda zredukována byla ze 300,000 na 100,000, což má v zájmu nebezpečí, že země dobytá bude Rakouskem. Nebezpečí Srbsku hrozíci vzbuzuje v Petrohradě veliký poplach, poněvadž obsazení jeho Rakouskem přivedlo by duální monarchii do přímého teritoriálního styku s Bulharskem, Rumunskem a Řeckem, čímž tyto země vystaveny by byly přímo rakouskému útoku a neodvázily by se tak lehce připojiti se ke spojencům. Mimo to, obsazení Srbska umožnilo by Rakousku nabídnouti Bulharsku kýženou část Makedonie, Valašskou provincii Rumunsku a jiné území Řecku v odměnu za aktivní podporu. Cemović si stěžuje, že makedonští povstaleci, vedení bulharskými důstojníky, útočí Srbům v záda. Když Rusko zakročilo, Bulharsko žádalo vrácení omě částí Makedonie, která byla zabrána Srbskem po druhé balkánské válce, ale Srbsko odepřelo jí vydání. Situace jest kritická, poněvadž všech ruských armád jest potřeba k využití úspěchů v Polsku, Haliči a na Kavkaze. S průběhem války prostředky válčících velmocí se vyčerpávají, a aktivní podpora Bulharska a Rumunsku byla by tudíž dvojnásob výtah. Z toho důvodu vysílá Rusko knížete Trubeckoje na Balkán, aby naléhal na Srbsko, přijmouti podmínky Bulharska, a současně aby docílil od Rumunsku slibu, že nevyužítuje vysídlení Srbska k oloupení této země o další území, jak Rumunsko hrozilo učiniti, kdyby Bulharsko obdrželo Makedonii.

## Pluk husarů zničen.

Hroznou smrti zašlo 900 husarů, kteří se sami uvrhli v záhubu v jedné jámě v Haliči dne 4. října. Znouze se přes neznámou jim půdu, sletěli do hluboké jámy. Mrtvoly 900 husarů byly v divoké smůšce s krvavými trupy jejich koní. Z pod kopyt dalších řad jízdy marně se snažili ubožáci tu dostat. Za deset minut zbyla z pluku pouhá smůšce krve a masa. Důstojník, jenž dal rozkaz k útoku, se zastřelil.

## Dva německí generálové se zastřelili.

Zpráva došla z Varšavy do Petrohradu oznamuje, že německí generálové Bredow a Bronel spáchali sebevraždu v Čenstochově. Ruské Polsko, když Němci utrpěli zdrcující porážku.

## Rakouská loď vyhozena minou.

Rakouský parník Josephine narazil na rakouskou minu u Pulje. Byl největší lodí převážející vojenské zásoby mezi Benátkami a Terstem a proto ztráta jeho je pro Rakousko velkou ranou.

## Rumunská mobilisuje nováčky.

Rumunská vláda volá do zbraně nejen nováčky příštího roku, ale i ty, kteří měli jíti k odvodu teprve r. 1916 a 1917. Lid jeví velkou náklonnost vůči spojencům a demonstruje proti Němcům.

## METLA NA REVMAATISMUS. NOVÁKOVŮ OLEJ

Jest pravou metlou proti revmatismu, polámaní, bolestem v kříži a páteři, loupání, oteklinám, bolestem v prsou a hlavě atd. Tento olej jest velice hledaným a nejen lékaři, ale i všemi těmi, kteří jej až dosud užívali, doporučeným lékem. I ti, kteří veškerou naději na své uzdravení pozbyli, ozdravili i z těch nejobtížnějších chorob, používajíce Novákovy oleje. — Cena \$1.00, poštou 10c více.

## PROSTŘEDKY VYČISTUJÍCÍ. NOVÁKOVY PILULKY

Jsou tím nejlepším čistě rostlinným prostředkem proti zácpě. Necht vezme každý na vědomí, že proti bolení hlavy, nepříjemnému zápachu z úst, potaženému jazyku, těžkomyslnosti, zámudčivosti, nespavosti a všeobecnému oslabení nervů používá se s největším úspěchem Novákových pilulek, které přivádějí pravidelnou stolici, jež bývá obyčejně příčinou těchto, jakož i ještě jiných různých chorob. — Cena 25c, tohruých chorob. —

Cena 25c, poštou 30c.

JOHN NOVÁK,

Ashland & 18. Str. Chicago, Ill.

Obchodní příležitost. Obchod hotový mi — přináší \$500.00 týdně — doutníky — tabák — cukrářství a luče. U místě u vrat Coudahy játek Břízské sdi li Henry McKeeney, 301 sev. 33. ul. v South Omaha. — Advertisement 18 2p.

George G. Danilopol, řídící Narodní rumunské banky, odjel se čtvrtek do New Yorku, dle telegramu z Rotterdamu, Holandsko, aby ujednal půjčku pro rumunskou vládu, která má sloužiti ke koupi výzbroje pro armádu. Z toho se soudí, že Rumunsko se připravuje k válce.

## Německé ztráty dva miliony mužů.

Němci udávají v posledních seznámech ztrát 980,000 mužů padlých, raněných a pohřešovaných. Ve vojenských kruzích počítá se však se ztrátou 1,250,000 mužů, nečítaje půl milionu nemocných. Když Němci takové ztráty při znávají, může se dobře počítati, že mají dnes již na dva miliony mužů k boji neschopných, a to právě nejlepších svého vojska gardového a řadového, jež musí nyní nahrazovati domobranou a nedospělými rekruty.

## Vzpoura německých důstojníků.

Do Londýna došla ve středu zpráva, že 160 německých důstojníků ve frontě na Švece odepřeli poslušnost. Čísar, zvěděv o tom, vypravil se tam od Thieltu, aby zjednal pořádek. Důstojníci stěžovali si, že byli svými generály zklamáni a špatně vedeni. Čísar nařídil, aby všech 160 zpurných důstojníků bylo popraveno zastřelením.

## Velké ztráty spojenců u Dixmudu.

Dle úředních informací z Berlína v bojích u Dixmudu a Bixchootu Francouzi ztratili 20,000 mužů a 1,500 Britů bylo zahánáno do příplavu Ysery.

## Německé sbory odrazily v pátek francouzský útok v okolí Verdunu.

Opět jedna houfnice explodovala. Časopis "Pueblo Vasco" v Bilbao, Španělsko, oznamuje, že opět jeden německý 42-centimetrový hmoždíř explodoval a několik dělostřelců bylo zabito. Jak tento časopis sděluje, Němci tuto katastrofu přisně tají.

### MALÝ OZNAMOVATEL

Pod tímto obilvením uveřejňu jeme různá menší oznámení jako: **Příjme se — Prodá se — Koupi neb vymění se — Hledá se — atd.** Za oznámky v Malém Oznamovateli počítáme za jedno uveřejnění 1 cent za každé slovo — každá řádice počítá se též za slovo. Mají-li dotazy býti adresovány na administraci, oznamovatel musí počítavati sám hrady. Oznámky uveřejní se jen tehdy, je-li obnos příložen — jinak zůstanou nepovimány. — Menších oznámek než za 25c nepřijímáme. Napište si oznámku ještě dříve, spojte slova a dle toho, kolikrát přejete si míti oznámku u uveřejněnou, obnos přílože a nám zašlete. S výsledkem jistě bude te více než spokojen. Dopisy a dresjto na: Pokrok Publ. Co., 1417-1419 So. 13. Str., Omaha, Nebraska.

### NA PRODEJ

**PRODÁ SE DOBRÁ FARMA** o 520 akrech — přes farmu vede strouha. Mno akřů se zavodňuje. Voda nestojí. Nová velká výstavost. Dost stromů. Telefon, pošta, \$40 za akr. Na půlni kupce polovice se počká. Farma tato má jedinou tolik holoty. K doptání u: James Beahan, Hershey, Neb. RFD. 2, Box 43. — Advertisement 19 1p.

### \$3.00 DALEKOHELED ZDARMA.

Je v pěti kusech, dobrý od 5 až 10 mil. Obdržel ho zdarma každý, kdo vypravil 25 voňčkových křehů po 10c kus. Když prodáte, odešlete \$2.50 a daleko hled obdržíte. Píšte na: Jon. Bartoška, Esek, No. Dak. Dept. 7. — Advertisement 19 1p.

### NA PRODEJ DVE FARMY.

Jedna o 80 akrech, důkladným stavbami a patrně. Druhá o 200 akrech, také má důkladné stavby. Prodají se za velmi nízkou cenu. O bližší zprávu necht ke každé obráti na majitele pana Josefa Vanického, čis. 760 Butternt 81. Riverside Lumber Co., St. Paul, Minn. — Advertisement 18 2c.

### FOTOGRAFICKÁ UMĚLECKÁ DÍLNA

(Studio) se prodá. Dobrá příležitost pro českého fotografa. Rohový kot na hlavní ulici — velké okolí. Pro křehlé město o 600 obyvatelích, nejvíce česká. Čistá majetnická práva. Hlaste se rychle a bližší podrobnosti. Laskavě pište na: Leon Olssonmer & Co., Verdigre, Neb. — Advertisement 18 2p.

### UPOZORNĚNÍ DOBRÝM FARMERUM.

Prohlášen 10 velkých pěkých kol a 6 velkých mladých ml. Hlaste se v našem Brewing Co. saloonu, 8. 1211 So. 13. Str., Omaha. Musí býti prodány ihned. — Advertisement 19 1p.

### PŘIJME SE

PRÁVNÍ PORADY po poště v soukromém dopise za dollar. Sedmáctiletá zkušenost. Česká Právníká Kanclář, EMIL MOTIL CO., Granger, Texas. — Advertisement 15 13

### POKOJ PRONAJME SE

Jednomu neb dvěma řádným krajanům. Hlaste se: 1413 jižní 11. ul., Omaha. — Advertisement 18 1c

### FORADU A ZPRAVU SPOLEHLIVOU

každému podám z hodnověrných pramenů státních i vládních zdarma, kdo by se chtěl usadit v kterémkoliv krajině, o které nemá spolehlivé zprávy. Přílože dvacetový kolek na odpověď. C. E. Šťastný, Solon, Iowa. — Advertisement

### POMÝŠLÍTE JÍTI NA FARMU?

Proč ne jíti do krajin, kde vypěstujete dvě až tři úrody ročně a kde nepamují ani velká vedra ani kruté zimy? Máme vysoce položené pozemky v Louisianě, nedaleko od moře. — Mírné splátky. MUSH & GAL-DA, 336 Bee Bldg., Omaha, Neb. Phone Doug. 5967. — Advertisement 19 1c.

## KOSTEL ZNIČENÝ BLÍŽE ANTVER KP.



Německí vojáci pátrají v troskách kostela poškozeného děla střelbou.

### VRAZ PŘEDNÁŠETI BUDE O NYNĚJŠÍ VÁLCE VŠE EVROPSKÉ A O JEJÍM VÝZNAMU PRO NÁS NÁROD ČESKO-SLOVANSKÝ!

Přednášky doprovázeny s více jak 200 obrázy z Belgie, Francie, Anglie, Ruska, Srbska, Černé Hory a Balkánu vůbec a z naší staré vlasti, atd., atd.

Pořad nejbližších přednášek jest tento:

- Ve čtvrtek, 26. listopadu, určité v Brainard, Neb.
- V sobotu, dne 28. listopadu, v Ord, Neb.
- Table Rock, Neb., v pondělí, dne 7. prosince.
- Odell, Neb., buď v neděli dne 6., neb v úterý dne 8. prosince
- Munden, Kansas, ve středu dne 9. prosince.
- Timken, Kans., v pátek dne 11. prosince.
- Wilson, Kans., v sobotu dne 12. prosince.
- Holywood, Kans., buď v neděli 13., neb v pondělí 14. pros.
- Rossville snad v pondělí 14., neb v úterý 15. prosince.